

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

Değerli Velilerimiz,

Anne-baba olarak çocuklarımızın zamanını verimli değerlendirmesini, etkili bir biçimde ders çalışmasını, ödev ve sorumluluklarını zamanında yerine getirmesini bekleriz. Yapılan araştırmalar başarıda, ailenin okul ve akademik çalışmalara yaklaşımı ve çocuk yetiştirmede benimsediği tutumun son derece önemli olduğunu göstermektedir.

Ebeveyn olarak kendi yetiştiriliş tarzımız, büyüdüğümüz çevre, kişilik özelliklerimiz ve buna benzer etkenlerle benimsediğimiz bir çocuk yetiştirme tarzımız vardır. Her ailenin yetiştirme tarzı, çocuğun sosyal gelişiminde ve akademik yaşantısında etkili olmaktadır. Çocuğu hiçe sayan, katı ve sert bir disiplin uygulanan, çocuğun her hareketinin mercek altında olduğu, hata yapmasına izin vermeyen “otoriter bir tutum” benimsediğimizde, özgüveni gelişmeyen çocuklar yetiştiririz. Bu tip çocuklar; okulda fark edilmeyen, hata yapmaktan korkan, başarısızlıklarında yalana başvuran bir öğrenci profili çizer. Bunun tam tersi, çocuğun hiçbir şekilde sınırlarının çizilmediği, olabildiğince özgür bırakıldığı, tüm kararların çocuğa göre alındığı “aşırı hoşgörülü tutum” dur. Bu tutumla yetiştirilen çocuk, okulda kurallara uymakta zorlanır ve uyumsuz davranışlar gösterir. Sorumluluk almaz, üzerine düşen görevleri yerine getirmede yetersiz kalır. Sıklıkla karşılaşılan bir diğer tutum ise, çocuğun aşırı korunduğu, gereğinden fazla kollandığı ve kontrol altında tutulduğu “aşırı koruyucu tutum” dur. Böyle bir ortamda yetişen çocuk okulda kendini rahat ifade edemeyen, arkadaşlık ilişkilerinde problemler yaşayan, akademik çalışmalarda geri planda kalmayı tercih eden, okulla ilgili sorumluluklarını tek başına yerine getirmekten kaçınan, karşılaştığı sorunları tek başına çözmekte yetersizlikler gösteren bir öğrenci olabilir.

Çocuk eğitiminde önerdiğimiz doğru tutum ise; çocuğun kendini ifade edebildiği, ilgi gördüğü, teşvik edildiği, başarılarının takdir edilip pekiştirildiği, kuralların tutarlı bir şekilde uygulandığı “destekleyici tutum” dur. Böyle bir tutumla yetişen çocuk okul ve öğrenmeye olumlu bakış açısı geliştirebilir. Okul kurallarına uymakta zorlanmayan, kendini rahatça ifade edebilen, yeni şeyler öğrenmeye meraklı, sorumluluklarını yerine getirmede istekli ve başarılı bir öğrenci olabilir.

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

...

Anne baba olmanın en büyük erdemliliği, topluma yararlı bireyler yetiştirmektir. Topluma yararlı bireyler yetiştirmenin esası da ana babanın birer eğitimci gibi davranmalarıdır. Bu yüzden ana babalara önemli görevler düşmektedir. Anne babalar çocuklarının akademik yaşamda başarılı olmaları için onların ilgi ve yeteneklerini, algılama ve öğrenme kapasitelerini bilmeli ve çocuklarından buna yönelik bir beklenti içinde olmalıdırlar. Çocuğunu tanıyan anne babalar, çocuğun eğitiminde ve eğitiminin takibini yapmakta bilinçli olacaklardır. Anne babalar, çocuklarının okulda başarılı olmasını istiyorlarsa çocuklarına iyi bir 'model' olmalıdırlar.

- Anne babalara, çocuğunun ders çalışma alışkanlığını kazanmasında önemli görevler düşmektedir:
- Öncelikle çocuğunuza ders çalışması için evde; ısı, ışık bakımından yeterli, gürültüsüz, çocuğu ders çalışmaya motive edecek uygun bir ortam hazırlayın.
- Çocuğunuzdan ders çalıştığı sürece, onun dikkatini dağıtacak başka işler yapmasını istemeyin.
- Çocuğunuzun başarısında önemli etkenlerden bir tanesi de düzenli ve uyumlu bir aile hayatıdır. Çocuğunuzun düzenli yemek yemesine ve uykusunu almasına özen gösterin.
- Çocuklarınıza sürekli ders çalışmaları için baskı yapmayın. Çocuklarınızı resim, müzik ve spor gibi diğer sosyal faaliyetlere de yönlendirin.
- Çocuğunuz derslerle ilgili bir şey sorduğunda onu iyi dinleyin ve alaycı, aşağılayıcı, hor görücü olmadan yumuşak bir ses tonu ile cevap verin.

Anne baba olarak, çocuğunuz ders çalışırken ya da sınava hazırlandığı sırada, onun çalışma isteğini artırmak ve onu çalışmaya teşvik etmek için kaygı yükseltici yaklaşımlardan kaçının. "Bu kadar çalışmayla kazanamazsın...", "Bu kafayla gidersen zor kazanırsın..." gibi ifadeler kullanmakla çocuğunuzun daha çok çalışmasını sağlayamayacak aksine onun kendine olan güvenini azaltacaksınız. Bunun sonunda ortaya çıkan kaygı, başarıyı olumsuz yönde etkileyen kaygıdır ve çocuğunuz için bununla başa çıkmak oldukça zor olacaktır.

Anne- baba olarak çocuğunuzun okul problemlerinin ona ait olduğunu kabullenerek okula ve derse ilişkin konularda kendi sorumluluğunu almasına yardımcı olmalısınız. Çocuğun yaşadığı sorun ana-baba tarafından kendi sorunları gibi algılanmamalıdır.

OKUL BAŞARISINDA AİLENİN ROLÜ

...

Eğer çocuğunuz başarısız ise başarılı olan arkadaşları, kardeşleri ya da akraba ve komşu çocuklarıyla kıyaslamayın. Kıyaslama yapılan başarısız çocuk, anne babası tarafından sevilmediğini ve kendisine değer verilmediğini hissedecektir. Bu duygu anne babaya karşı kırgınlık duygusu yaratır, beklenilenin aksine çocuk ders çalışmayarak anne babasını cezalandırır. Bu nedenle çocuğunuzu başkalarıyla kıyaslamak yerine çocuğunuzun başarılarını görmeye ve onu takdir etmeye başlayın. Aslında gayret ederse başarılı olabileceğini, onu sevdiğinizi, başarılı olabilmesi için ona yardım edeceğinizi ifade edin. Böylece çocuğunuz yalnız olmadığını ve kendisine değer verdiğinizi hissedecektir.

Son olarak ders çalışmada zamanın verimli kullanılmasının önemli olduğunu unutmamalı, çocuklarınızın günlük planlarını yapmalarında yardımcı olmalı ve sosyal ve kültürel faaliyetlere katılmalarında destek olmalısınız. Çünkü çocuğunuzun keyif alarak kendini geliştirdiği herhangi bir aktivite onun mutlu olmasını ve özgüven kazanmasını sağlayacak; buradaki motivasyonunu derslerine de aktaracak ve başarısını arttıracaktır.

Sevgili anne-babalar, çocuklarımızı kaybetmek yerine kazanmaya çalışalım bununda en kolay yolu onlarla iyi bir iletişim kurmak, onları anlamak, dinlemek ve makul ihtiyaçlarını karşılamaktır.